

DENİZİN ÜZERİNDE YÜRÜYEN ADAM: YÜZBAŞI ATILLA HÜLAGÜ

Ahmet Metehan Şahin

“Denizciliği, Türkün büyük millî ülküsü olarak düşünmeli ve onu en kısa zamanda başarmalıyız.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

■ Türkler, orduya daima büyük önem vermiş, bunun bir neticesi olarak da Türk ordusu ilerlemeye her koşulda ve devirde devam etmiştir. Geçen her gün, ay ve yıl, Türk ordusunun gelişmesi ve dönüşmesi için bir fırsat olarak görülmüş; böylece kara, hava ve deniz dâhil olmak üzere her alanda Türk ordusu ismini duyurmuş ve farkını ortaya koymuştur. Şüphesiz bu durumun ortaya çıkmasındaki en büyük pay da fedakâr Türk askerine aittir. Bu askerlerden birisi de Türk ordusunun değerli bir subayı olan Yüzbaşı Atilla Hülagü'dür. Yüzbaşı Hülagü, büyük hayalleri olan, idealist bir askerdir. Onun tek arzusu; vatana/millete hizmet edebilmek ve emsallerine göre zaten üstün bir konumda bulunan Türk ordusunu, bir adım daha ileriye taşıyabilmektir. Bunun için ise aklında tek bir fikir vardır, o da İstanbul boğazını yürüyerek geçmek. Yüzbaşı Hülagü, uzun ve meşakkatli bir çalışma sürecinin ardından, suyun üzerinde adım atmasına yardımcı olabilecek bir tür ayakkabı geliştirmiş, netice itibarıyla da 1961 yılında İstanbul Boğazını, bir saatten daha kısa bir zaman diliminde yürüyerek geçmeyi başarmış, hem Türk Silahlı Kuvvetlerinin hem de kendi adının bir kez daha gururla anılmasına katkıda bulunmuştur.

Türk milleti ve Türk ordusu için önemli bir konumda yer alan Yüzbaşı Hülagü'nün hayatını kurgulayarak bir kitap hâline getiren, onun vatan sevgisinin ve inandığı değerlerin gelecek nesillere aktarılmasına ön ayak olan bir eser vücuda getirilmiştir. Hasan Yiğit tarafından kaleme alınan ve *Denizin Üzerinde Yürüyen Adam* ismini taşıyan eserde, Yüzbaşı Hülagü'nün denizin üzerinde kendi geliştirmiş olduğu ayakkabı yardımıyla yürümeden öncesinde başından geçen olaylar ve yaşadığı zorluklar anlatılmaktadır. Yazarın gerçek kişilerden yola

çıkarak ve araştırmaları neticesinde kurguladığı eserde, Yüzbaşı Hülagü'nün denizin üzerinde yürümek için icat ettiği ayakkabının vücuda gelme süreci ayrıntılı olarak anlatılır. Yazar eserde Yüzbaşı Hülagü aracılığıyla millî duygulara da atıf yapar. Tarihte ilk defa geliştirilen bir ayakkabı vasıtasıyla denizde yürümenin bir yöntemi gün yüzüne çıkarılmıştır. Böylece "Dünyada deniz üzerinde yürüyen ilk insan" unvanını bir Türk subayı almaya hak kazanmıştır. Bu nedenle hem Yüzbaşı Hülagü'nün hem de *Denizin Üzerinde Yürüyen Adam* isimli eserin gelecek nesillere aktarılması için çaba sarf edilmesi gerekmektedir. Kaleme alınan bu çalışmalar, Yüzbaşı Hülagü gibi değerli bir Türk askeri ile onun vatan, millet ve Türk ordusu için yaptıklarının gelecek nesiller tarafından daha iyi anlaşılabilmesi ve onlara aktarılabilmesi için önem arz ettiği su götürmez bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Denizin Üzerinde Yürüyen Adam

Ortaya atılan ilk fikirlerin ve onların toplum tarafından benimsenmesi her zaman sancılı bir süreç içerisinde gerçekleşmiştir. Yenilikçi düşüncelerin sahipleri ise çoğu zaman tuhaf karşılanmış ve hayalperest olarak isimlendirilmişlerdir. Söylenenlere kulak asmayan, inandığı yolda azim ve kararlılıkla yürüyenler ise maksatlarına her zaman ulaşmışlardır. Korkusuz ve inançlı bir şekilde inandığı yolda yürüyenlerden biri de Yüzbaşı Atilla Hülagü'dür. Yüzbaşı Hülagü, Beylerbeyi Deniz Astsubay Hazırlama Okulu'nda görev yapan bir deniz subayıdır (Yiğit, 2022: 8). Eserde, Yüzbaşı Hülagü denizin üzerinde yürüme fikrini ilk olarak eşi Perran Hanım'a söyler. Perran Hanım ilk anda her ne kadar şaşırılmış olsa da eşini her durumda destekleyeceğini ve onun yanında olacağını da ifade etmekten geri durmamıştır (Yiğit, 2022: 8).

Daha sonra Yüzbaşı Hülagü, görev yaptığı okula giderek okul komutanına da günlerdir üzerinde düşündüğü fikrinden bahsetmek ister. Görüşme ger-

çekleşir ve doğal olarak okul komutanı da Yüzbaşı Hülagü'yü hayretler içerisinde dinler. Ancak yazarında dile getirdiği üzere Türk Silahlı Kuvvetleri her zaman yeniliklerden yana bir tavır takınmıştır (Yiğit, 2022: 19). Dolayısıyla okul komutanı da Yüzbaşı Hülagü'nün yanında yer almış ve onu desteklemiştir:

Resim 1: Yüzbaşı Atilla Hülagü'nün Deniz Harp Okulu Diploması.¹

¹ www.denizkartali.com (Erişim Tarihi: 18.12.2022).

Yüzbaşım, amacınızı ve hedefinizi beğendim. İlk anda imkânsız gibi gözüktü de neden olmasın diye düşünüyorum. Netice itibarıyla fırsat vermeye değer buluyorum. Okulumuzun havuzunu bu ilmî ve millî çalışmanızda kullanabilirsiniz. Ümit ederim ki inşallah da başarır, milletimiz, devletimiz ve ordumuz adına yeni ufuklar açarsınız. (Yiğit, 2022: 21)

Her ne kadar etrafındaki insanlar tarafından destek görüyor olsa da Yüzbaşı Hülagü, içten içe başarısız olma ihtimali sebebiyle kaygılanmakta ve kendisine güvenenleri mahcup edeceği korkusunu taşımaktadır. Yine de bu işi başaracağı inancını yürekten taşır. Sonuçta her fikir kendine inanmakla başlar. Yüzbaşı Hülagü'nün kendisine olan inancı tam ve yerindedir. Okul komutanına söyledikleri de zaten bunu destekler niteliktedir: "Göreceksiniz sizleri ve bağrında bulunmaktan şeref duyduğum bu kutsal kurumu mahcup etmeyeceğim. Güveninizi boşa çıkarmayacağım." (Yiğit, 2022: 21)

Yüzbaşı Hülagü, ilk olarak denizin üzerinde yürümesini sağlayacak bir tür ayakkabının yapılması için çalışmalara başlar. Onun fikirlerini olgunlaştıran kaynak şüphesiz bilimdir. Zihnini ve düşüncelerini besleyen üç unsur vardır. Bunlar; suyun itme gücü, denge ve direnç kanunlarıdır. Yüzbaşı Hülagü'nün denizin üzerinde yürümeyi başarması, sayılan tüm kanunların göz önüne alınarak vücuda getirilen özel bir ayakkabı ile mümkün olacaktır (Yiğit, 2022: 38). Netice itibarıyla Yüzbaşı Hülagü, ayakkabıyı yapabilecek bir usta/sanat-kâr arayışına girer. Tenekeçiler arastasına giderek uzunca bir süre arayıştan sonra gözüünün tuttuğu usta/sanatkârı bulur ve ona düşüncelerini anlatarak

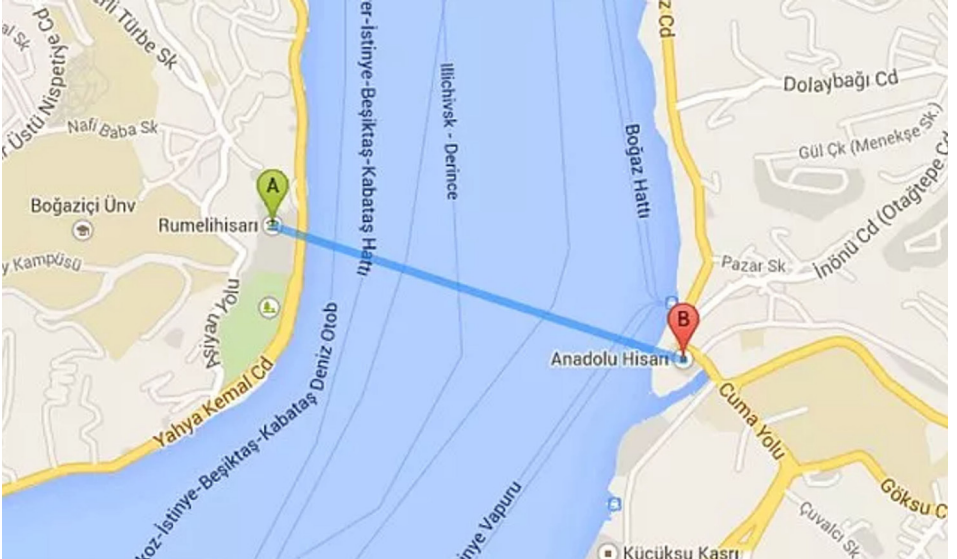
Resim 2: Yüzbaşı Atilla Hülagü'nün Bir Esnafa Sipariş Ettiği ve Denizin Üzerinden Yürümesini Sağlayacak Olan Deniz Ayakkabıları.²

² www.onedio.com (Erişim Tarihi: 18.12.2022).

yanında getirdiği çizimleri de kendisine teslim eder (Yiğit, 2022: 41-45). Aradan belirli bir zaman geçtikten sonra Yüzbaşı Hülagü'nün sipariş ettiği ayakkabılar hazır olur.

Yüzbaşı Hülagü, ayakkabılar hazır olduktan sonra daha fazla vakit kaybetmesinin anlamsız olduğuna kanaat getirir. Görev yaptığı okulun komutanı ile son bir kez daha görüşerek müzadesini aldıktan sonra okulun havuzunda çalışmalar başlar. Bu çalışmalar öğrencilerin de ilgisini çeker ve Yüzbaşı Hülagü'yü meraklı gözlerle izlemeye koyulurlar. Komutanlarının orijinal düşünceleri ve cesaretleri onlarda hayranlık uyandırır (Yiğit, 2022: 71). Zaman zaman öğrencilerle birlikte okul komutanı da denemeleri izlemeye gelmektedir. Personelinin suyun üzerinde - kısa bir süre de olsa - yürüebilmeyi başardığını görmek onu da heyecanlandırır. Her ne kadar İstanbul Boğazını geçmek için ciddi bir fiziki kondisyona sahip olmak gerektiğini düşünerek kaygılsa da provaları izledikçe bu işin başarılabacağına dair olan ümitleri yeniden yeşerir: “O da neden olmasın?” diyerek ümidini elden bırakmıyordu. Gönü; amacı şov yapmak değil de bilim ve tekniğe katkıda bulunmak olan bu çok sevdiği subayının mahcup düşmesini istemiyordu.” (Yiğit, 2022: 73)

Yüzbaşı Hülagü, yaptığı antrenmanlar neticesinde her geçen gün kuvvetlenir. Artık suyun üzerinde daha rahat ve daha profesyonel adımlar atmaya başlar (Yiğit, 2022: 73). Geçen zaman onun tecrübesini ve kendine olan inancını artırır. Dolayısıyla da artık denizde antrenman yapmaya karar verir.

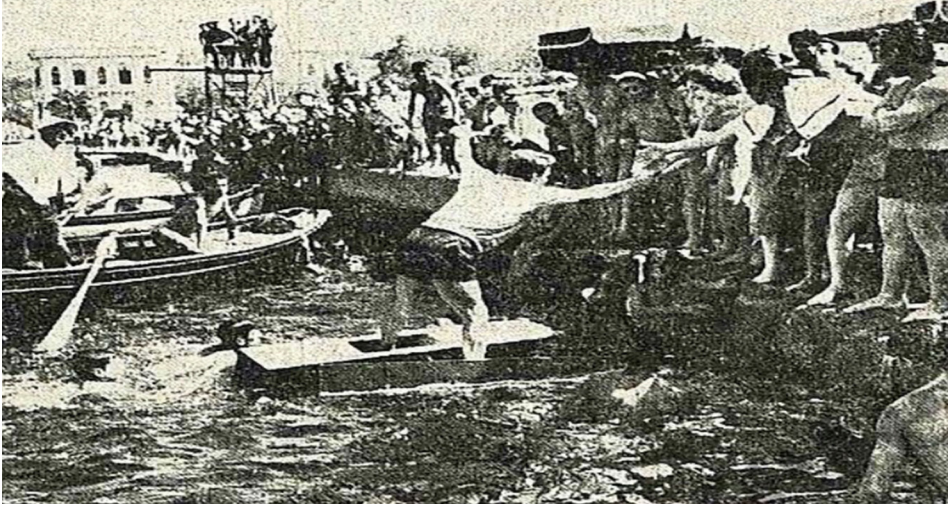
Resim 3: Yüzbaşı Hülagü, İstanbul Boğazındaki Denemeleri Neticesinde Rotasını Kesin Olarak Tayin Eder. Denizin Üzerinde Yürüyüşü, Baltalimanı'ndan Başlayacak Küçüksu'da Bitecektir.³

³ www.onedio.com (Erişim Tarihi: 18.12.2022).

Tüm bu hazırlıklar neticesinde beklenen gün gelir. Tarih 30 Temmuz 1961, günlerden ise Pazar'dır. Öncesinde tüm planlamalar yapılmıştır. Bahsi geçen günün sabahında Yüzbaşı Hülagü, ailesini Küçüksu'da yer alan varış noktasına bırakacak sonrasında ise oraya yakın bir yerden motorlu tekne ile Balta-limanı'ndaki hareket noktasına geçecektir. Faaliyetin başlayacağı noktaya geldiğinde ise kendisini büyük bir kalabalık karşılar. Arkadaşları, onların arkadaşları ve çeşitli yollarla haberdar olan birçok kişi mahşeri bir kalabalık oluşturmuştur. Ayrıca sonrasında haber yapabilmek için gazete ve dergilerin temsilcileri de hazır bulunmaktadır (Yiğit, 2022: 116-117).

Yüzbaşı Hülagü, büyük bir alanı dolduran kalabalığın meraklı bakışları ve söylentileri ile beraber son hazırlıklarını yapar. Aklında birçok cevapsız soru vardır. Vakit yaklaştıkça zihnindeki olumsuz düşünceler de çoğalır. Eğer bu işi başarmak istiyorsa hem zihnindeki hem de etrafındaki sesleri duymazdan gelmelidir. Çünkü verilmiş sözler ve kendisine güvenen insanlar vardır. Yüzbaşı Hülagü, ne pahasına olursa olsun verdiği sözü tutan bir karaktere sahiptir. Bu işi kendisi için değilse bile ailesi, dostları ve tüm sevdikleri için başarmalıdır:

Atilla Yüzbaşı bu arada hazırlıklarını bitirmişti. Üstünde beyaz tişört, altında siyah şort, ayaklarını 1,5 metre boyundaki özel ayakkabının ortasında açtığı deliklere sokmuş, suya adım atmaya hazırdı. En son amacını, hedefini, ideallerini; komutanına, eşine, oğluna, oğlunun öğretmenlerine, arkadaşlarına verdiği sözleri düşündü. Dönüşü olmayan anlardı. Akılları durduracak, bu yürüyüş esnasında şu dakikadan itibaren hiç falso yapmamalıydı. (Yiğit, 2022: 119)

Resim 4: Yüzbaşı Atilla Hülagü, toplam 56 dakika ve 4452 adımdan sonra karaya çıkıyor. Kendisini heyecan içinde bekleyen büyük bir kalabalık var.⁴

⁴ www.onedio.com (Erişim Tarihi: 18.12.2022).

Artık vakit gelmiştir. Tüm nefesler tutulur ve ortalığa derin bir sessizlik hâkim olur. Yüzbaşı Hülagü, son kontrollerini yaparak denize doğru ilk adımını atar. Yavaş yavaş ve temkinli adımlarla denizin üzerinde yürümeye başlar. Yüzbaşı Hülagü, her adım attığında izleyenlerin ona dair olan ümitleri ve inançları daha da artar. Vakit geçtikçe toplanan kalabalığın tümü Yüzbaşı Hülagü için tek bir vücut olur. Netice itibarıyla Yüzbaşı Hülagü, başarılı bir şekilde kıyıya ulaşır. Yüzbaşı Hülagü, boğazı 56 dakika ve 4452 adımla geçmeye muvaffak olmuştur. Bu tarihî bir andır. Bir Türk Silahlı Kuvvetleri subayı denizin üzerinde tamı tamına 4452 adım atmıştır. Kıyıda büyük bir sevinç vardır. Herkes Yüzbaşı Hülagü'yü tebrik etmek için sıraya girer (Yiğit, 2022: 127).

Sonuç olarak Yüzbaşı Hülagü'nün hayali, tüm olumsuzluklar ve yapılması imkânsız nidaları arasında gerçekleşmiştir. Onu yolundan döndürmek isteyenler; deniz üstünde yürümek kolay olsaydı, Avrupalılar yahut Amerikalılar yapardı söylemlerini dikte etmeye çalışmış bu durumda Yüzbaşı Hülagü'nün canını ziyadesiyle sıkmıştır. Çünkü onun nazarında atalarımız geçmişte sayısız icada ve yeniliğe öncülük etmiş çağ açıp çağ kapatmıştır: Yüzbaşı Hülagü, "Ecdadın o ruhunu, heyecanını günümüze taşımak adına da bu çalışmaya ahdetmişti." (Yiğit, 2022: 53) Dolayısıyla onun başarısı gelecek nesle bir umut olacak, gerektiği zaman ihtiyaç duyduğu gücü kendilerinde bulmaları konusunda yol gösterecektir.

Kaynaklar

Yiğit, Hasan, *Denizin Üzerinde Yürüyen Adam*, AZ Kitap, İstanbul 2022.

Resimlerin Temin Edildiği Kaynaklar

www.denizkartali.com (Erişim Tarihi: 18.12.2022), Erişim Linki: <https://deniz-kartali.com/da-vincinin-hayalini-istanbulda-gerceklestirmisti.html>

www.onedio.com (Erişim Tarihi: 18.12.2022), Erişim Linki: <https://onedio.com/haber/leonardo-da-vinci-nin-hayalini-gerceklestirip-istanbul-bogazi-ni-yuruyerek-gecen-mucit-asker-atilla-hulagu-870069>